

Krzysztof Wiatr

Nowe To lubię!

Klasa 6 szkoły podstawowej

Plan pracy

Dotyczy:

Z.A. Kłakówna, K. Wiatr, *Nowe To lubię! Kształcenie kulturowo-językowe. Klasa 6 szkoły podstawowej* [nr dopuszczenia **159/08**]

Z.A. Kłakówna, M. Jędrychowska, K. Wiatr, *Nowe To lubię! Kształcenie kulturowo-literackie. Klasa 6 szkoły podstawowej* [nr dopuszczenia **159/08**]

Z.A. Kłakówna, K. Wiatr, *Mowa Sztuka pisania. Podręcznik do języka polskiego. Klasy 4-6 szkoły podstawowej* [nr dopuszczenia **84/06**]

NOWE TO LUBIĘ!

seria podręczników do języka polskiego opracowana pod kierunkiem

Zofii Agnieszki Kłakówny

stanowi znowelizowaną wykładnię "Programu nauczania języka polskiego w klasach 4-6 szkoły podstawowej"

pt. To lubię! [DKW-4014-127/99]

WYDAWNICTWO EDUKACYJNE

Czym jest ten plan?

Broszura ta, jak poprzednie, prezentuje jedną z wielu możliwości dobierania materiału i łączenia go w cykle. Chcę pokazać, jak można sobie poradzić z nadmiarem tekstów i zadań, jak można łączyć treści z zakresu kształcenia kulturowo-językowego (szara apła) z treściami z zakresu kształcenia kulturowo-literackiego (biała apła) oraz jak wprowadzać naukę redagowania tekstów (**POGRUBIONE WERSALIKI**). Chcę także zwrócić uwagę na proporcje między zadaniami a tekstami. Poniższe propozycje układam tak, by już przed przystąpieniem do lektury tekstów literackich szóstoklasiści mogli doświadczyć zjawisk obecnych w czytanych utworach. Rozpoznanie w utworze różnych zjawisk daje uczniowi poczucie bezpieczeństwa i sprawia, że przynajmniej jedna z barier zostaje pokonana.

W przygotowanym planie na pierwszym miejscu znajdują się bardzo ogólnie sformułowane **problemy, zagadnienia** oraz **umiejętności**, czyli poszukuję odpowiedzi na pytania: *Czego chcę uczyć? Dlaczego właśnie tego? Dlaczego właśnie teraz? Co jest przedmiotem refleksji i namysłu?* Na drugim miejscu stawiam **material**, czyli konkretne zadania z instrukcjami, teksty, projekty. Ostatnia rubryka to określenie **czasu** potrzebnego na zrealizowanie zakładanych celów; w moim planie jest to 151 godzin z 200, które razem z uczniami mieliśmy do dyspozycji. W liczbie tej nie mieszczą się lektury omawiane w całości (około 30 godzin), ćwiczenia ortograficzne (7 godzin), duże sprawdziany (8 godzin), oraz recytacja tekstów (4 godziny).

Ten model pracy zdał egzamin wśród moich uczniów, ale ktoś inny, z innym zespołem może, ba! musi zaplanować tę pracę inaczej.

LEGENDA

- Na **szarym tle** zapisywane są uwagi, które odnoszą się do materiału z książki do kształcenia **kulturowo-językowego**.
- Na **białym tle** znajdują się uwagi dotyczące materiału z książki do kształcenia **kulturowo-literackiego**.
- **Pogrubione wersaliki** wskazują możliwość włączenia projektów z „**Nowej sztuki pisania**”.
- **Linia przerywana** wskazuje, że na jednej lekcji proponuje się wykorzystanie materiałów zarówno z podręcznika do kształcenia kulturowo-językowego, jak i z podręcznika do kształcenia kulturowo-literackiego.

LP.	PROBLEMY, ZAGADNIENIA, KSZTAŁCONE UMIEJĘTNOŚCI	MATERIAŁ, TREŚCI KSZTAŁCENIA	LICZBA GODZIN
CZĘŚĆ 1. W SZKOLNEJ ŁAWCE Z WIDOKIEM NA ŚWIAT...			
1.	poznawanie podręcznika, określanie zawartości tematycznej poszczególnych części na podstawie obrazów, rysunków i fotografii umieszczonych na planszach; odczytywanie możliwych znaczeń tytułów poszczególnych części; próba odnalezienia związku między tytułami poszczególnych części z klasy czwartej, piątej i szóstej	Plansza: <i>W szkolnej ławce z widokiem na świat...</i> , s. 5 Plansza: <i>W szkolnej ławce z widokiem na świat...</i> , s. 7	1
2.	wypowiedź na temat książki; opis bibliograficzny; fakty i oceny; wprowadzanie informacji o bohaterze i zdarzeniach; prezentacja przeczytanych książek; ocena prezentacji; wybór trzech tekstów do wspólnego omawiania w ciągu roku; wspólne redagowanie sprawozdania z wyborów; streszczenie tekstu	zadanie 1., s. 6 NOWA SZTUKA PISANIA – projekt 1. i 2., s. 257, 261 (przypomnienie z klasy 4.) NOWA SZTUKA PISANIA – projekt 3., s. 263 (przypomnienie z klasy 5.)	3
3.	odróżnianie zwykłego od niezwykłego; nazwa; nazwy własne a nazwy pospolite; tworzenie nazw własnych; zasady pisowni nazw własnych i pospolitych; odszukiwanie nazw pospolitych w stworzonych nazwach własnych; gra słów; redagowanie opisu	Zadanie 2., s. 10	1
4.	słowo, wyrażenie, zwrot, powiedzenie; wyrazy bliskoznaczne; odróżnianie typowego od nietypowego; podstawa słowotwórcza i formant, rodzina wyrazów; epitet i jego funkcja znaczeniowa w tekście; opracowywanie katalogu; definiowanie słowa <i>cud</i>	Zadanie 1., s. 8	1
5.	zauważanie niezwykłego w zwykłym; odczytywanie tytułowej metafory; opinie i fakty; świat jako cud; charakteryzowanie postawy człowieka wobec świata; pochwała świata i istnienia	W. Szymborska: <i>Jarmark cudów</i> , s. 20	1
6.	kreacja a wyobraźnia; ludzka zdolność powoływania światów; konwencja literacka; charakterystyka twórcy i jego pracy; metafora	Z. Herbert: <i>Nic ładnego</i> , s. 21	1
7.	znak i znaczenie; dosłowne i symboliczne; nazwy konkretne i symboliczne znaczenia; charakterystyka przestrzeni miejskiej; podobieństwa i różnice między dawnym a współczesnym; pejzaż miejski; redagowanie opowiadania	Zadanie 3., s. 12	1

LP.	PROBLEMY, ZAGADNIENIA, KSZTAŁCONE UMIEJĘTNOŚCI	MATERIAŁ, TREŚCI KSZTAŁCENIA	LICZBA GODZIN
8.	zwykłe i niezwykłe; codzienność jako temat poetycki, charakterystyka podmiotu mówiącego – odtwarzanie domniemanej biografii osoby mówiącej; gatunek literacki a temat utworu; konwencja literacka i gra z konwencją; odczytywanie znaczeń metaforycznych	M. Białoszewski: <i>Ballada o zejściu do sklepu</i> , „ <i>Ach, gdyby, gdyby nawet piec zabrali...</i> ”, s. 24	2
9.	charakterystyczne cechy malarstwa Makowskiego; rytm jako zasada kompozycyjna na obrazie; wiersz jako nawiązanie do obrazu; stylizacja na język dziecka; codzienność jako temat poetycki; prostota poetyckiego obrazowania	T. Makowski: <i>Szewc</i> , s.26 T. Różewicz: <i>Kopytka</i> , s.27	1
10.	zabawa jako temat poetycki; rytm i sposoby jego uzyskiwania w poezji; poetyckie obrazowanie: onomatopeje, wyliczenia, metafory, epitety; sposoby dynamizacji obrazu	J. Tuwim: <i>Rwanie bzu</i> , s.28	1
11.	informacja i pejzaż informacyjny; piktogramy; znak i znaczenie; logo i szyld w funkcji informacyjnej i perswazyjnej; projektowanie kartki pocztowej, znaczka, e-kartki	Zadanie 4., s. 17	1
12.	nazwy gwiazd i gwiazdozbiorów; poetyckie sposoby obrazowania: epitety, metafory, porównania; odtwarzanie historii poszczególnych gwiazdozbiorów; historia biblijna a mitologia słowiańska; różnice między „fizyczną” a „poetycką” mapą nieba; charakterystyka języka naukowego i poetyckiego; znak i znaczenie; czas narracji i czas zdarzeń; perspektywa narratora	A. Mickiewicz: <i>Astronomia Wojskiego</i> , s. 30	2
13.	znak i znaczenie; odszukiwanie znaków w otaczającym świecie; opisywanie relacji: uczeń – mistrz; charakterystyka postawy wobec świata i jego bogactwa znaków i znaczeń	U. Eco: <i>Imię Róży</i> , s. 40	1
14.	dosłowne i symboliczne; hiperbolizacja; uproszczenie; nazwy emocji; sposób wyrażania emocji w sztuce; rola artysty	Zadanie 2., s. 10	1
15.	charakterystyka narratora-bohatera; charakterystyka przestrzeni zdarzeń; związek między przestrzenią zdarzeń a życiem bohatera; dosłowne i metaforyczne znaczenie słowa <i>teatr</i> ; charakterystyka przestrzeni teatralnej; dziennik jako forma wypowiedzi	B. Hanicka: <i>Ale teatr!</i> , s. 32	1
16.	humor i źródła językowego humoru; groteska; tworzenie spektaklu teatralnego; absurd; wymyślanie własnych minipredstawię	K.I. Gałczyński: <i>Teatrzyk „Zielona Gęś”</i> , s. 39	1

LP.	PROBLEMY, ZAGADNIENIA, KSZTAŁCONE UMIEJĘTNOŚCI	MATERIAŁ, TREŚCI KSZTAŁCENIA	LICZBA GODZIN
17.	pojęcie <i>teatru</i> ; inscenizacja; słownictwo związane ze słowem <i>teatr</i> ; spektakl teatralny; tworzenie spektaklu teatralnego	NOWA SZTUKA PISANIA – projekty 1.-6., s. 129-155	2
18.	ogłoszenie użytkowe i ogłoszenie poetyckie; konwencja i zabawa konwencją; określanie funkcji ogłoszeń; charakterystyka nadawcy; odkrywanie niezwykłego w zwykłym	Zadanie 3., s. 12	1
19.	herb, herbarz, historia rodu; sposoby przedstawiania się dawniej i dziś; symboliczne znaczenia barw, roślin, zwierząt; wybór elementów na znaki różnych organizacji; rola znaków w życiu społeczności dawnych i współczesnych; symbol	Zadanie 5., s. 20	2
20.	kulturowa rola stroju; strój jako maska; zasady <i>savoir vivre</i> 'u; redagowanie opisów strojów; język jako maska; stylizacja językowa	Zadanie 6., s. 25	1
21.	historia biblijna; odtwarzanie zdarzeń i konfrontowanie ich z mapą; charakterystyka relacji: Bóg – człowiek; znaczenie powołania w życiu człowieka	A. Kamieńska: <i>Książka nad książkami</i> , s. 43	1
22.	historia biblijna jako źródło anegdoty literackiej; fikcja literacka; charakterystyka narratora-łgarza, samochwały i jego literacki rodowód; wymyślanie niesamowitych historii	G.A. Bürger: <i>Przygody Münchhausena</i> , s. 49	1
23.	legenda wyjaśniająca pochodzenie kontynentu, państwa; legenda i gatunkowe wyróżniki legendy; opowiadanie legend i podań związanych z najbliższą okolicą; rola legendy w życiu wspólnoty; różnice między baśnią a legendą	Zadanie 1., s. 35	1
24.	nazwy miejscowe; etymologia nazw miejscowych; nazwy mieszkańców i zasady pisowni oraz odmiany nazw mieszkańców miast, wsi, osiedli; związek nazwy miejscowości z położeniem geograficznym; opowiadanie legend wyjaśniających pochodzenie nazw	Zadanie 2., s. 38	1
25.	metafora; portret bibliotekarza; opisywanie kompozycji; tworzenie własnych kompozycji ukazujących portrety różnych zawodów	Zadanie 5., s. 19	2
	odtworzenie historii amargantczyków; odszukiwanie korzeni; związek przeszłości z terażniejszością; wpływ przeszłości na terażniejszość i przyszłość; rola biblioteki w życiu narodu; siła wyobraźni	M. Ende: <i>Niekończąca się historia</i> , s. 51	

LP.	PROBLEMY, ZAGADNIENIA, KSZTAŁCONE UMIEJĘTNOŚCI	MATERIAŁ, TREŚCI KSZTAŁCENIA	LICZBA GODZIN
26.	biblioteka, jej funkcjonowanie i znaczenie; regulamin; upomnienie jako akt mowy; katalog – rodzaje i funkcja; znaczenie ogólne i znaczenie szczegółowe wyrazu; zakres znaczeniowy wyrazu	Zadanie 3., s. 52 Zadanie 4., s. 54	2
27.	formułowanie stanowiska, prezentacja hipotez, gromadzenie dowodów, wyprowadzanie wniosków; badania stanu współczesnego czytelnictwa (wywiad, sondaż), opracowanie badań; dyskusja na temat stanu współczesnego czytelnictwa; akcje propagujące czytelnictwo; gromadzenie danych; opracowanie danych w formie tekstu ciągłego oraz tekstów graficznych (diagram, tabela, wykres); redagowanie tekstów interwencyjnych na podstawie wyników; opracowanie jednodniówki	Zadanie 1., s. 43 NOWA SZTUKA PISANIA – projekt 8., s. 225	3
28.	książka jako temat literacki; książka i jej znaczenie w życiu narodu; zderzenie kultury wysokiej z kulturą popularną; ukazanie głównego bohatera w skomplikowaniu współczesnego świata; wartość i antywartość	M. Musierowicz: <i>Język Trolli</i> , s. 57	1
29.	legenda; charakteryzowanie bohaterów, czasu i miejsca; przygotowywanie inscenizacji; ballada jako gatunek literacki; poetyckie obrazowanie; odszukiwanie obrazu dawnego świata w języku powieści, w opisie wyglądu, zachowaniu bohaterów; komizm	A. Mickiewicz: <i>Pani Twardowska</i> , s. 62	2
30.	skryptorium a współczesna biblioteka; opisywanie strony ze średniowiecznej księgi; iluminacje stronic; rola słowa w ocaleniu dawnego świata; wyrazy podstawowe, pokrewne, rodzina wyrazów; pisownia i odmiana wyrazów obcego pochodzenia;	Zadanie 5., s. 56	1
31.	dom i jego znaczenie w życiu człowieka; przestrzeń duchowa domu; pojęcie gniazda rodzinnego; rozszerzanie pojęcia <i>dom</i> na małą ojczyznę; fraszka; elementy biografii Kochanowskiego	J. Kochanowski: <i>Na dom w Czarnolesie</i> , s. 65	1
32.	rozszerzanie pojęcia <i>dom</i> na ojczyznę, świat, Kosmos; metaforyka i odczytywanie znaczeń metaforycznych; związek między etapami życia człowieka a poznawaną przestrzenią; rysunek jako kontekst do tekstu poetyckiego	T. Różewicz: <i>oblicze ojczyzny</i> , s. 66	1

LP.	PROBLEMY, ZAGADNIENIA, KSZTAŁCONE UMIEJĘTNOŚCI	MATERIAŁ, TREŚCI KSZTAŁCENIA	LICZBA GODZIN
CZĘŚĆ 2. STALE WĘDROWAĆ...			
1.	wyrazy bliskoznaczne, różnice semantyczne wyrazów; rodzina wyrazów, wyraz podstawowy, wyraz pokrewny; metaforyczne znaczenia słowa <i>droga</i>	Plansza, s. 65 Zadanie 1., s. 66	1
2.	oferta wycieczkowa; informacja i sposoby uzyskiwania informacji; zasady pisowni i odmiany nazw miejscowych	Zadanie 2., s. 67	1
3.	prawda a zmyślenie; sygnały zmyślenia w tekście literackim; konstrukcje językowe charakterystyczne dla ustnej wypowiedzi przewodnika; opowiadanie historii prawdziwej, zmyślonej, prawdopodobnej; przewodnik	Zadanie 3., s. 68	1
4.	informacja; dokumenty podróży; odczytywanie informacji z dokumentów podróży; opracowanie sprawozdania; zdanie i równoważnik zdania; stosowność i grzeczność wypowiedzi	Zadanie 6., s. 76	1
5.	droga i przygoda; potrzeba „bycia w drodze”, potrzeba przygód; powieści podróżniczo-przygodowe i ich cechy	Zadanie 1., s. 70	1
6.	spotkanie z innym światem; próba Ziemi i Ziemi; podróż i przygoda jako temat literacki; charakterystyka Ziemi oraz ich miejsca w Kosmosie; dziecko jako bohater; sposób prowadzenia narracji; przemówienie	J. Broszkiewicz: <i>Wielka, większa i największa</i> , s. 75	1
7.	dwa sposoby zachowania wobec zmian zachodzących w przyrodzie; dwie postawy wobec świata; dwa modele życia; pojęcie <i>wolności</i> jako możliwości dokonywania wyborów; akceptacja odmienności; droga i potrzeba „bycia w drodze” wpisane w postawę <i>homo viator</i>	T. Jansson: <i>Dolina Muminków w listopadzie</i> , s. 81	1
8.	oferta biura podróży; ulotka, folder; forma 1 os., lm., czasu teraźniejszego w materiałach promocyjnych; zdanie i równoważnik zdania; wypowiedź ustna a wypowiedź pisemna	Zadanie 4., s. 72	1
9.	przygoda; perswazja i poetyckie sposoby perswazji; kompozycja listu; środki retoryczne: pytania retoryczne, apostrofy, anafory, wyliczenia, wykrzyknienia, antytezy; sposoby uzyskiwania rytmu w poezji; baśniowość świata przedstawionego; list jako forma wypowiedzi; wykreowanie nadawcy na psychologa,	B. Leśmian: <i>List Diabła Morskiego</i> , s. 84	1

LP.	PROBLEMY, ZAGADNIENIA, KSZTAŁCONE UMIEJĘTNOŚCI	MATERIAŁ, TREŚCI KSZTAŁCENIA	LICZBA GODZIN
10.	przygoda i podróż; powieść spod znaku płaszcza i szpady; charakterystyka bohaterów; etos rycerski; honor jako nadrzędna wartość dla rycerza; współpraca i współdziałanie; droga i niebezpieczeństwo, pułapka w drodze	A. Dumas: <i>Trzej muszkietierowie</i> , s. 86	1
11.	przygoda jako temat literacki; etos rycerski; powieść spod znaku płaszcza i szpady; honor i obrona słabszych jako nadrzędne wartości; stopniowanie napięcia	H. Sienkiewicz: <i>Potop</i> , s. 93	1
12.	zachowania typowe i nietypowe; stereotyp i jego kulturowa rola; schematyzm w patrzeniu na drugiego człowieka; opowiadanie przygód z podróży	Zadanie 2., s. 97	1
13.	charakterystyka zachowania bohaterów; typy ludzkie; uogólnienie; redagowanie opowiadań; odmiana nazw podróżników	Zadanie 7., s. 82	1
14.	informacja i obieg informacji; przekaz informacji dawniej i dziś; rysunek prasowy; żart rysunkowy	Zadanie 1., s. 84	1
15.	sprawozdanie; relacja naocznego świadka, relacja uczestnika zdarzeń; czasowniki zakończone na -no, -to; fakty, opinie, komentarze; uwiarygodnienie i unaocznienie relacji	Zadanie 3., s. 88	1
16.	odmienność i różnorodność świata; spotkanie z Innym; „starcie” odmiennych cywilizacji; przemoc kulturowa; charakterystyka bohaterów	Zadanie 3., s. 99	1
17.	biogram odkrywcy; przyczyny i skutki wypraw Kolumba; strona czynna i strona bierna; szyk wyrazów w zdaniu; list jako forma wypowiedzi; określenie stanowisk, prezentacja argumentów zdobywców i zdobywanych; zdanie i równoważnik zdania	Zadanie 4., s. 101	1
18.	znak i znaczenie; symboliczne znaczenie barw, kształtów, wielkości; plakat jako ocena wielkich wypraw geograficznych; „stracie” odmiennych cywilizacji; bilans zysków i strat	J. Lenica: <i>1492-1992</i> (plakat), s. 98	1
19.	przygoda jako składnik świata powieściowego; cechy powieści westernowej (czas, miejsce zdarzeń, zdarzenia, bohaterowie, język bohaterów, wygląd bohaterów); świat czarno-biały; obyczaje Indian	K. May: <i>Winnetou</i> , s. 99	1
20.	odmiany powieści podróżniczo-przygodowej; charakterystyczne cechy powieści podróżniczo-	Zadanie 1. i 2., s. 137-138	6

LP.	PROBLEMY, ZAGADNIENIA, KSZTAŁCONE UMIEJĘTNOŚCI	MATERIAŁ, TREŚCI KSZTAŁCENIA	LICZBA GODZIN
	-przygodowej; logo dla serii wydawniczych; redagowanie opowiadań	NOWA SZTUKA PISANIA – projekt 2.-5., s. 89-99	
21.	odtworzenie zdarzeń; rekonstrukcja mitów tworzących opowieść; symbolika złotego runa; fatum i jego rola w świecie starożytnym; motywacja bohaterów; charakterystyka człowieka w drodze (<i>homo viator</i>), <i>dom – droga – cel</i> jako składniki postawy <i>homo viator</i> ; dosłowne, metaforyczne i symboliczne znaczenia <i>drogi</i> ; droga jako czas dorastania, dojrzenia	J. Parandowski: <i>Mitologia (Wyprawa Argonautów)</i> , s. 116	2
22.	charakterystyka postawy <i>homo viator</i> ; odczytywanie znaczeń metaforycznych i symbolicznych; charakterystyka ludzkich postaw wobec człowieka podejmującego wyzwanie; pochwała DOMU; mityzacja przestrzeni domu	B. Okudźawa: <i>Błękitny człowiek</i> , s. 124	1
23.	odtworzenie zdarzeń; opowiadanie przygód mitycznego bohatera i konfrontowanie ich z mapą; rola fatum w świecie starożytnym; syntetyczny portret Odyseusza; Odyseusz jako człowieka wyruszający w drogę; charakterystyka; słownictwo nazywające cechy charakteru, usposobienia, typy temperamentu	J. Parandowski: <i>Przygoda Odyseusza</i> , s. 125 NOWA SZTUKA PISANIA – projekt 3., s. 177	2
24.	opowieść biblijna; odtwarzanie historii ludzkości na podstawie Biblii; fresk; żart rysunkowy; symultaniczność przedstawienia sceny na fresku; symbolika <i>raju, drzewa wiadomości dobrego i złego, węża, jabłka, miecza Cherubina</i> ; raj jako marzenie o powrocie	M. Anioł: <i>Wygnanie z raju</i> , s. 130 A. Kamińska: <i>Książka nad książkami</i> , s. 131 J. Effel: <i>Wygnanie z raju</i> , s. 130	2
25.	opowieść biblijna; charakterystyka bohaterów przypowieści (paraboli); trzy decyzje syna i ojca; symbolika <i>piersiennika, szaty, pocałunku, sandałów i uczty</i> ; powrót jako temat literacki; obraz jako kontekst; ilustracja a interpretacja przypowieści; symbolika ubiorów, barw, zachowań postaci na obrazach; tekst poetycki jako kontekst; stereotyp ojca	<i>Ewangelia według św. Łukasza</i> , s. 133 Guercino: <i>Powrót syna marnotrawnego</i> , s. 134 Rembrandt van Rijn: <i>Powrót syna marnotrawnego</i> , s. 135 J. Pasierb: <i>przypowieść o ojcu</i> , s. 136	3

LP.	PROBLEMY, ZAGADNIENIA, KSZTAŁCONE UMIEJĘTNOŚCI	MATERIAŁ, TREŚCI KSZTAŁCENIA	LICZBA GODZIN
26.	wielkie podróże geograficzne – przyczyny, cele i skutki; biogram, leksykon; opisywanie podróżnych „łupów”; wyrazy pochodzenia obcego; zasady pisowni i odmiany nazwisk obcych; tworzenie nazw mieszkańców kontynentów, państw i zasady ich zapisywania; nazwy miejscowe; ślady kontaktu różnych cywilizacji w języku	Zadanie 1., s. 104	1
27.	emigracja i imigracja jako zjawiska społeczne i kulturowe; historia emigracji; typy emigracji; przyczyny i skutki emigracji; pojęcie <i>patriotyzmu</i> poszukiwanie odpowiedzi na pytanie: <i>kim jestem?</i> ; poszukiwanie tożsamości	Zadanie 2., s. 106	1
28.	teza, hipoteza, argumentacja, przykłady, wnioski; mapa myśli – <i>summa</i> ; przyczyny, cele i skutki podejmowanych wyzwań; spotkania w drodze; droga jako źródło życiowych doświadczeń; droga jako metafora ludzkiego losu; redagowanie tekstu argumentacyjnego	Zadanie 5., s. 140	2
CZĘŚĆ 3. SZUKAJĄC ARKADII I... ARKADII...			
1.	uroda świata; bogactwo dźwięków, kolorów, kształtów; redagowanie wierszyków; redagowanie opisów; przygotowanie wystawy; określenie uniwersalnych ludzkich potrzeb; <i>harmonia, zgoda, współzycie, piękno, Bóg</i> jako wartości ponadczasowe	Zadanie 1., s. 144 Zadanie 2., s. 144 NOWA SZTUKA PISANIA – projekt 5., s. 169	4
2.	dosłowne i przenośne znaczenie słowa; charakterystyka pojęcia <i>arkadia</i> ; charakterystyka ludzkich potrzeb	Zadanie 1., s. 116	1
3.	współczesna galeria handlowa jako namiastka Arkadii; charakterystyka współczesnego świata; konsumpcja; kultura popularna a kultura wysoka; charakterystyka ludzkich potrzeb i współczesne sposoby ich zaspokajania; redagowanie baśni; odmiana liczebników	Zadanie 2., s. 117	3
4.	ironia; sposoby znaczenia ironii w tekście; galeria jako przykład arkadii; dobór argumentów; uzasadnienie stanowiska	Zadanie 3., s. 124	1
5.	kultura a natura; człowiek wobec natury; mityczne i baśniowe prawzory opowieści (historia Romulusa i Remusa, Waligóry i Wyrwidęba); realizacja motywu w kulturze popularnej (Tarzan)	R. Kipling: <i>Księga dżungli</i> , s. 145	1

LP.	PROBLEMY, ZAGADNIENIA, KSZTAŁCONE UMIEJĘTNOŚCI	MATERIAŁ, TREŚCI KSZTAŁCENIA	LICZBA GODZIN
6.	charakterystyka przestrzeni; charakterystyka bohaterów; kultura a natura; arkadia i znaki arkadyjskiego spokoju;	A. Mickiewicz: <i>Matecznik</i> , s. 148	2
7.	kultura a natura; dom natury jako oaza spokoju, bezpieczeństwa, dostatku; Tom jako wzór gospodarza; pochwałą gościnności; charakterystyka pojęcia <i>arkadia</i>	J.R.R. Tolkien: <i>W domu Roma Bombadila</i> , s. 151	1
8.	fraszka jako zaproszenie do odpoczynku i wytchnienia; poetyckie obrazowanie: porównanie, epitety, przenośnia, onomatopeje; pochwała domu i gościnności; charakterystyka „polskiej” Arkadii	J. Kochanowski: <i>Na lipe</i> , s. 155	1
9.	reklama; perswazja w reklamie; reklamowe hasło, slogan; charakterystyka ludzkich potrzeb; problem uszczęśliwiania innych	Zadanie 1., s. 128	1
10.	typowe i nietypowe; stereotyp i jego kulturowa rola; stereotypy w służbie porozumiewaniu się; stereotypy narodowe; tolerancja	Zadanie 2., s. 130	1
11.	znaczenia wprost, znaczenia z kontekstu; próba charakteryzowania świata poprzez liczby; definicja szczęścia; odmiana liczebników	Zadanie 3., s. 136	1
CZĘŚĆ 4. BYĆ CZŁOWIEKIEM...			
1.	fakty i oceny; charakterystyka obrazu świata na podstawie doniesień prasowych; pojęcie prasowego <i>newsu</i> ; podział świata na czarno-biały; konstrukcje językowe używane w tytułach; znaczenie tytułu	Zadanie 1., s. 138 Plansza, s. 137	1
2.	projektowanie albumu; definiowanie pojęć <i>duma</i> i <i>wstyd</i> ; sprzeczność wpisana w ludzką naturę	Zadanie 1., s. 158	1
3.	biogram; objaśnianie pojęć <i>sukces</i> i <i>porażka</i> ; projektowanie „zeszytów”; stanowisko, argumentacja i uzasadnienie; odmiana nazwisk polskich i obcych; skróty i zasady ich zapisywania	Zadanie 2., s. 139	1
4.	podróż i przygoda jako składnik świata powieściowego; oświeceniowa wiara w potęgę rozumu; człowiek wobec przeciwności natury; pojęcie <i>robinsonady</i> ; nazwy zawodów; czynności; umiejętności; cechy charakteru; tworzenie portretu – charakterystyki	D. Defoe: <i>Przypadki Robinsona Kruzoa</i> , s. 159	1

LP.	PROBLEMY, ZAGADNIENIA, KSZTAŁCONE UMIEJĘTNOŚCI	MATERIAŁ, TREŚCI KSZTAŁCENIA	LICZBA GODZIN
5.	dwa modele władzy; fatum i jego rola w świecie starożytnym; charakterystyka świata starożytnego; religia politeistyczna; stopniowanie napięcia w tekście literackim; wpływ czasu; tragizm Horusa; nowela o czekaniu	B. Prus: <i>Z legend dawnego Egiptu</i> , s. 162	2
6.	dobro i zło; tyrania jako sposób sprawowania władzy; charakterystyka relacji; władca – poddani, władca – żołnierze; symbolika gestów i zachowań; świat dawny a świat obecny; marzenia o wolności; różne znaczenia pojęcia <i>strach</i> ; oblicza zła; przygoda jako składnik świata powieściowego; bohater dziecięcy	A. Lindgren: <i>Bracia Lwie Serce</i> , s. 168	2
7.	maska; maskowanie i demaskowanie; kulturowe znaczenie maski; dosłowne i metaforyczne znaczenia frazeologizmów	Zadanie 1., s. 146	1
	maska; typy ludzkich zachowań; symbolika zwierząt; alegoria; bajka jako gatunek literacki	I. Krasicki: <i>Lew pokorny</i> , s. 173 J. de La Fontaine: <i>Kruk i lis</i> , s. 173 J. Brzechwa: <i>Lis i jaskółka</i> , s. 176	2
8.	próba inscenizacji tekstu; charakterystyka świata dawnego i obecnego; Królowa jako przedstawiciel tyranii; pojęcie <i>wolności</i> i <i>zniewolenia</i> ; symbolika znaków użytych w piosenkach; sposoby pokonania zła	M. Wojtyszko: <i>Bambuko</i> , s. 177	2
9.	agresja, sposoby wyzwalania i tłumienia agresji; zachowania agresywne; język agresji; językowa przemoc	Zadanie 2., s. 149	1
10.	ludożerstwo a cywilizacja; współczesne przejawy „ludożerstwa”, odczytywanie znaczeń metaforycznych; charakterystyka ludzkich postaw; ironia; list poetycki	T. Różewicz: <i>List do ludożerców</i> , s. 195	1
11.	intencje wprost i nie wprost; asertywność; grzeczność i skuteczność językowych zachowań	Zadanie 4., s. 153	1
12.	życzenia jako akt mowy; ironia i sposoby zaznaczania ironii w tekście; charakterystyka współczesnych relacji między ludźmi; charakterystyka współczesnego świata; odczytywanie metafor i obrazów metaforycznych; szczerłość i nieszczerłość intencji	T. Różewicz: <i>Koncert życzeń</i> , s. 197	1

LP.	PROBLEMY, ZAGADNIENIA, KSZTAŁCONE UMIEJĘTNOŚCI	MATERIAŁ, TREŚCI KSZTAŁCENIA	LICZBA GODZIN
13.	poradnik i jego popularność we współczesnym świecie; językowe sposoby wyrażania porad; tworzenie anegdoty; wspólnota śmiechu i wspólnota powagi	Zadanie 5., s. 157	1
14.	rysunek; znak i znaczenie; dwoistość ludzkiej natury; przykład a uogólnienie	Zadanie 6., s., 161	1
15.	charakterystyka ludzkiej natury; dwoistość ludzkiej natury; odczytywanie symbolicznych znaczeń; antyteza	J. Libert: <i>Uczę się ciebie, człowieku...</i> , s. 198 A. Kamińska: <i>Śmieszne</i> , s. 200	1
16.	redagowanie opisów muzealnych eksponatów; strona czynna i strona bierna czasownika; notatka encyklopedyczna; dorobek ludzkości	Zadanie 4., s. 144	1
	muzeum i jego kulturowa rola; typy muzeów; antyteza; charakterystyka walki człowieka z czasem; próba pokonania czasu;	W. Szymborska: <i>Muzeum</i> , s. 199	1
17.	opis przedmiotu; wartość muzealna przedmiotu; „biografia” przedmiotu; redagowanie opowiadania w pierwszej osobie	NOWA SZTUKA PISANIA – projekt 1., s. 87	1
CZĘŚĆ 5. NIE ZGINAĆ W DŻUNGLI...			
1.	dosłowne i metaforyczne znaczenie słowa <i>dżungla</i> ; informacja i dezinformacja, nadmiar i brak	Plansza, s. 162	1
	charakterystyka kondycji ludzkiej	Plansza, s. 203	
2.	metaforyka nadmiaru; wizualizacja metafor; reklama w funkcji przykładu; językowe i niejęzykowe sposoby przyciągania uwagi odbiorców prasy	Zadanie 1., s. 164	1
3.	sposoby kontaktowania się ludzi ze sobą; rozwój dostępu do informacji; organizacja akcji sondażowej; redagowanie opowiadania; opracowanie komiksu	Zadanie 2., s. 166	1
4.	dosłowne i metaforyczne znaczenia wyrażenia „blask jupiterów”, rola mediów we współczesnym świecie; prywatne i publiczne; pogoń za sensacją	Zadanie 3. i 4., s. 168	1
5.	pośpiech i spokój; konsumpcyjny a refleksyjny model życia; charakterystyka współczesności; tworzenie opowiadań	Zadanie 1., s. 204	1

LP.	PROBLEMY, ZAGADNIENIA, KSZTAŁCONE UMIEJĘTNOŚCI	MATERIAŁ, TREŚCI KSZTAŁCENIA	LICZBA GODZIN
6.	relacja zdarzeń; zapis dialogów; mowa zależna i niezależna; napięcie w opowiadaniu; tworzenie opowiadania	NOWA SZTUKA PISANIA – projekt 1., s. 199	2
7.	debata; zasady organizowania debaty; teza, argumentacja, uzasadnienie, wnioski	Zadanie 5., s. 173	1
8.	alfabet i jego znaczenie w kulturze; metaforyczne znaczenia wykrzykników i znaków zapytania; portret człowieka, obraz społeczeństwa; kaligram	V. Havel: <i>Alfabet dzisiejszego społeczeństwa; Alfabet dzisiejszego człowieka</i> , s. 208	1
9.	pośpiech; człowiek uwikłany w czas; człowiek niewolnikiem czasu; matematyczny wymiar czasu; pojęcie <i>czasu</i>	M. Ende: <i>Momo</i> , s. 209	1
10.	opis sytuacji a opowiadanie; równoczesność czynności; językowe wyróżniki opisu sytuacji; tworzenie nazw czynności	NOWA SZTUKA PISANIA – projekt 8., s. 177	2
11.	filozoficzny wymiar czasu; definicja szczęścia; refleksyjny charakter natury ludzkiej; konsumpcjonizm a refleksja; odkrywanie znaczeń metaforycznych (<i>studnia</i>)	A. de Saint-Exupéry: <i>Mały Książę</i> , s. 214	1
12.	poradnik; przełożenie rad średniowiecznych na współczesne; inscenizowanie; czas i pośpiech	Zadanie 1., s. 216	1
CZĘŚĆ 6. CZAS WAŻNYCH DECYZJI!			
1.	czas; wpisanie człowieka w czas (kalendarz); dosłowne i metaforyczne znaczenia pojęcia <i>czas</i> ; wizualizacja metafor; sposoby zaznaczania upływu czasu	Zadanie 1., s. 176	1
2.	odczytywanie materiałów reklamujących gimnazja; stawianie pytań; formułowanie oczekiwań; ranking i jego wiarygodność; argumentacja	Zadanie 1., s. 178	1
3.	ogłoszenie; informacja wprost i nie wprost; odczytywanie ogłoszeń i formułowanie tekstów ogłoszeniowych	Zadanie 2., s. 182	1
4.	symbol i symboliczne znaczenia przedmiotów, osób, gestów, zachowań; symbolika wody i bramy; człowiek uwikłany w czas; wyobrażenia; świat rzeczywisty i świat wyobrażony; podjęcie decyzji o powrocie	Zadanie 1., s. 218 M. Ende: <i>Niekończąca się opowieść</i> , s. 219	2

LP.	PROBLEMY, ZAGADNIENIA, KSZTAŁCONE UMIEJĘTNOŚCI	MATERIAŁ, TREŚCI KSZTAŁCENIA	LICZBA GODZIN
5.	bohater dziecięcy; powrót do domu; podejmowanie decyzji; wybór i konsekwencje wyboru; charakterystyka ludzkich postaw	Z. Nowakowski: <i>Przylądek Dobrej Nadziei</i> , s. 224	1
6.	refleksyjna natura człowieka; świat jako księga do czytania; kontekst biblijny; poeta i rola poezji w życiu człowieka	J.S. Pasierb: <i>poeta jest twoim bratem</i>	1
7.	<i>summa</i> , sprawdzian umiejętności i wiadomości; autoocena	Zadania 1-1-4., s. 184-188	4
		Zadania 1-3., s. 229-232	3